

Szabó Attila

A gyakorlatorientált képzések fejlesztésének lehetőségei a Szolnoki Főiskolán: vállalati kapcsolatok szerepének jelentősége

Attila, Szabó

The Possibilities for Development of Practice-oriented Training at the College of Szolnok: the Significance of the Role of Company Relations

BEVEZETÉS

A Szolnoki Főiskola a duális, valamint a gyakorlatorientált képzések fejlesztését a TÁMOP-4.1.1.F-15/1/KONV számú Duális és kooperatív képzések fejlesztése a Szolnoki Főiskolán című elnyert pályázatból végezte el. A projekt közvetlen célja volt a Szolnoki Főiskolán a térségi, regionális munkaerő-piaci és iparági szereplőkkel közösen olyan felsőoktatási szolgáltatások kifejlesztése és működtetése, valamint együttműködésének kialakítása és megerősítése, amelyek biztosítják a regionális és térségi munkaerő-piaci igények kielégítését. Ehhez kapcsolódóan cél volt továbbá olyan moduláris képzési rendszer kialakítása, mely biztosítja a főiskolán tanulókat megkezdett hallgatók számára a gyakorlati tapasztalatra épülő, önálló részterületi képzettség megszerzését. A projekt további célja volt még a gyakorlati tapasztalatok tanulmányok alatti megszerzésének érdekében az alapképzés és a felsőoktatási szakképzés területén a duális és kooperatív képzési programok elterjesztése, valamint a középfokú tanulmányokat folytató diákok orientációja és tájékoztatása a fenti képzési formákról.

A pályázat megvalósítása során, a fenti célok elérése érdekében hangsúlyos szerepe volt a

vállalati kapcsolattartásnak. A pályázat V. számú alprojektje volt Vállalati kapcsolattartás alprojekt. Az alprojekt megvalósításában a Szolnoki Főiskola mellett konzorciumi partnerként részt vett Szolnok Város Önkormányzata és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány is.

A projekt a területi együttműködés megerősítésére irányuló fejlesztések megvalósítását teszi lehetővé Jász-Nagykun-Szolnok megyében, illetve az Észak-Alföld régióban, hiszen a felsőoktatási szolgáltatások bővítése hozzájárulhat az ipar és szolgáltatás betelepüléséhez, így a lakosságmegtartó erő növeléséhez. Ezzel együtt a projekt célja a hátrányos helyzet kompenzálása és a felsőoktatási oklevél megszerzése előtt lemorzsolódó hallgatók számára rész-képzettség megszerzésének vagy alternatív képzési lehetőségek útján szakma megszerzésének biztosítása is.

GAZDASÁGI HÁTTER

A Szolnoki Főiskola beiskolázási bázisát, valamint vállalati kapcsolatainak többségét Jász-Nagykun-Szolnok megye biztosítja. Jász-Nagykun-Szolnok megye Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyével közösen

alkotja az Észak-Alföldi régiót. A megye központja, Szolnok megyei jogú város. Az Észak-alföldi régió az egy főre jutó GDP mutatót tekintve 2011-es adatok alapján az Európai Unió átlagának mindössze 42,8 %-át kitevő értékével a magyar régiók között az utolsóelőtti helyet foglalta el, egyedül Észak-Magyarországot megelőzve. A súlyos elmaradottság ugyanakkor jelentős térségi különbségeket takar: egyik oldalról pontszerűen találunk a régióban dinamikus fejlődő térségeket – elsősorban a jelentősebb városokat, kiemelten a megyeszékhelyeket –, amelyeknek a fejlettségi szintje alig marad el az ország legfejlettebb régióitól, a másik oldalról pedig vannak olyan falusias területek, ahol gyakorlatilag nincs gazdasági tevékenység, nincsenek munkalehetőségek. A régió kedvezőtlen helyzetére utal az is, hogy az itt található 32 járásból 12 komplex programmal fejlesztendő, 7 fejlesztendő, 10 pedig kedvezményezett járás besorolású térség a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI.26.) Korm. rendelet alapján.

A régióban található országos, illetve kisebb számban nemzetközi jelentőségű turisztikai vonzerők, melyek jelenleg gyakorlatilag kihasználatlanok, de alapot jelenthetnek egy minőségi turisztikai ipar kiépítéséhez. Mindezekon túlmenően fontos érték az is, hogy a régió átlagon felüli adottságokkal rendelkezik bizonyos mezőgazdasági termékek, gabonafélék termeléséhez, a versenyképes agrárszektor folyamatosan fejlődő tendenciát mutat. Az Észak-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács az erőteljes gazdasági szerkezetátalakítás stratégiai alternatíva mellett foglalt állást, ezt tekintve a fejlesztési stratégia alapjának. Ez az alternatíva elsődleges prioritásként jelöli meg a gazdasági szerkezet diverzifikálását, melynek érdekében az élelmiszergazdaság struktúraváltása mellett a régió adottságaira

támaszkodva fejleszteni szükséges a turizmust és az ipart, valamint a logisztikai tevékenységeket; ezekkel összefüggésben elengedhetetlenné válik az aktív befektetés-ösztönzési tevékenység is. A jelentős mértékben külső forrásokra is támaszkodó gazdasági szerkezetátalakítás már középtávon lehetővé teszi, hogy a régió gazdasága versenyképessé váljék.

A gazdasági környezet intézményre gyakorolt hatása kettős. Egyrészt jól körvonalazódik, hogy a gazdaság jelenlegi állapota, a kibocsátás nagysága, illetve értékének csökkenése, a vállalkozások száma, fejlődési koncepciója a régióban kevésbé támogatja a képzések iránti kereslet növekedését. Ez, valamint az állami ösztöndíjak és részösztöndíjak korlátozott száma kedvezőtlenül hat az üzleti képzések iránti elsődleges keresletre. Ezzel szemben a régió vállalkozásainak összetétele azt mutatja, hogy a képzések iránti munkaerő-piaci kereslet rövid és hosszú távon is tartós lesz.

A régióban a foglalkoztatási szint megyénként eltérő, a foglalkoztatási arány 2013-ban az Észak-Alföld régióban 47,5% volt, ami Észak-Magyarország foglalkoztatási rátája után megint csak a második legalacsonyabb. Eközben a munkanélküliségi ráta 2013-ban 14,2% volt, ami a legrosszabb adat a hazai régiókkal való összevetésben. A nyilvántartott álláskeresők száma 2013-ban 100.438 fő volt.

A KSH 2013-as évre vonatkozó adatai szerint a régióban regisztrált gazdasági szervezetek száma 276.939, ami az országos adat 15,15 százaléka. Ugyanakkor a régió gazdasági szervezeteinek mindössze 20 százaléka van Jász-Nagykun-Szolnok megyében regisztrálva. 2012-es adatok alapján a működő vállalkozások száma társas vállalkozások esetében 35.321, egyéni vállalkozás esetében 38.239. Ezen belül mezőgazdaságban 4.485 (a megyében 934), vendéglátásban 3.899 (a megyében 1.120),

kereskedelem és gépjárműjavítás területen 17.445 (a megyében 3.999), pénzügyi területen 2.850 (a megyében 685) cég működik.

TÁRSADALMI HÁTTER

A magyar társadalom - az európai társadalomhoz hasonlóan - öregedő és fogyó korösszetételt mutat. Hazánk többi régiójához hasonlóan az elmúlt évtizedekben az Észak-Alföldön is tapasztalható a népesség természetes fogyása. A 2008-2014 közötti időszakban a régió népessége 1,96%-kal csökkent. A születéskor és a különböző életkorokban várható átlagos élettartam adatok lényegesen romlottak az elmúlt 30 évben. A magyar népességnek - de különösképpen a középkorú és idősebb felnőtteknek az egészségi állapota igen rossz. A magyar emberek átlagosan életük éveinek 13%-át betegen élik. Az egészségügyi ellátórendszer, a deviáns életmód, az alacsony szintű életkörülmények és a természeti környezet szennyezettsége együttesen járulnak hozzá az ismertetett helyzethez.

A társadalom előregedése mellett kihívást jelent a vidéki, főképp aprófalvas települések elnéptelenedése. Az említett települések munkahely hiányában nem vonzóak a középfokú vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok számára, akik a nagyobb községekben, városokban vagy a fővárosban keresnek munkát.

A régió humán erőforrás-bázisa sem erőssége a térségnek, hiszen bár rendelkezésre áll nagyszámú szabad munkaerő és a fiatalok aránya is magasabb, mint az országos átlag, a képzettségi színvonal elmarad az országos átlagtól, s a magasan kvalifikált szakemberek jelentős része elhagyja a régiót. Emellett a régióban nagy számban élnek halmozottan hátrányos helyzetűek, a roma kisebbség

lakosságon belüli aránya országosan a legmagasabbak közé tartozik.

A régió köznevelésben és felsőfokú oktatásban tanuló létszámadatai 2013-ban az alábbiak szerint alakultak. Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma 20.571 fő (a megyében 5.827 fő), gimnáziumi tanulók száma 28.674 fő (a megyében 6.312 fő), szakközépiskolában tanulók száma 31.274 fő (a megyében 7.733 fő). Utóbbi két megyei létszámadat a régió másik két megyéjének adatától jelentősebben elmarad. A középfokú oktatásban részt vevő diákok teljes száma 80.519 fő (a megyében 19.872 fő). A régióban állandó lakhellyel rendelkező, felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nappali képzésben tanulók száma 30.012 fő (a megyében 6.593 fő), a megyei adat itt is jelentősen elmarad a másik két megyétől. Ha a hallgatói létszámadatot a felsőfokú tanulmányok képzési helyszíne szerint vizsgáljuk, 2013-ban a régióban 25.839 fő tanult, de Jász-Nagykun-Szolnok megyében mindössze 821 fő.

SAKMAPOLITIKAI HÁTTER

Az oktatáspolitikai felsőoktatási ágazatának célja annak elősegítése, hogy a magyar felsőoktatási intézmények a lehető legmagasabb színvonalon kielégítsék elsődleges partnereiknek, a hallgatóknak, valamint külső partnereiknek - a munkaerő-piac szereplőinek - igényeit, elvárásait, elnyerjék és megtartsák azok elégedettségét.

Ezt szolgálja a felsőoktatási intézmények teljesítménye, szolgáltatásai (oktatási, nevelési, kutatási, kulturális, rekreációs, társadalmi, ügyviteli és gazdasági tevékenységei) folyamatos javításának, tudatos és tervszerű fejlesztésének, az Európai Felsőoktatási Térségbe és az Európai Kutatási Térségbe való aktív, harmonikus beilleszkedésének ösztönzése.

A szakképzés jelentősége az elmúlt években – különösen a gazdasági válság hatására – felerősödött az Európai Unióban. Mivel a válság következményeként drasztikusan növekvő munkanélküliség elsősorban a fiatalokat sújtja, az Unió elsődleges prioritásként kezeli a szakképzési rendszer reformját és erősítését, hiszen az oktatási rendszerből a munka világába történő zökkenőmentes átmenet elengedhetetlen a fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek növelése szempontjából. Mivel az Európai Unió jelentős figyelmet fordít a szakképzés rendszerének irányába, így a szakmai gyakorlatok, a gyakorlatorientált képzések fejlesztése a tagállamok számára is prioritásként kezelendők.

A közoktatásban már működő duális képzési formák felsőoktatásban történő meghonosítása így az elmúlt években a kormányzat deklarált szándékává vált. A közoktatásból merített jó gyakorlatok – elsősorban a finanszírozás gyakorlatának – implementálásával a felsőoktatás is alkalmas tereppé válhat a duális együttműködések befogadására és elterjesztésére. Így jellemző fenntartás a rendszerrel kapcsolatban annak költségigénye és a források szűkössége, valamint a hazai kis- és középvállalkozások együttműködési hajlandóságának hiánya. A kormányzatnak ezért nem csak a felsőfokú duális képzés jogszabályi rendelkezéseinek mielőbbi előkészítése, de a vállalati oldal érdekeltségének megteremtése érdekében is szükséges lépéseket tennie.

Az Európai Unió az ún. lisszaboni stratégia keretei között határozta meg azokat a célokat, amelyek megvalósítása a régió hosszú távú versenyképességének, dinamikus gazdaság növekedésének megalapozásához, eléréséhez szükséges. Ennek legfontosabb feltételeként a tudásalapú gazdaság kiépítését jelölik meg. A stratégia keretében kitüntetett helyet és szerepet szántak az oktatás és képzés

korszerűsítésének és fejlesztésének, az ehhez szükséges anyagi feltételek, pénzügyi források biztosításának, valamint a kutatási eredmények hasznosításának, a szélesen értelmezett innovációs aktivitás élénkítésének.

A HAZAI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS A VÁLLALATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Magyarországon több évtizedes múltra tekint vissza a felsőoktatási intézmények és a vállalatok együttműködése. Az egyetemek, főiskolák és a gazdasági szféra együttműködésének számtalan lehetséges módja van, legyen szó képzési, kutatási vagy egyéb stratégiai kooperációról. A vállalati igények és a lehetséges együttműködési dimenziók jelentősége azért is kiemelt, mert a felsőoktatási intézmények gazdasági-társadalmi szerepe egyre növekszik, ami együtt jár a velük szemben támasztott elvárások növekedésével. A munkaadókkal való kapcsolattartás azért is fontos, hogy a keresleti igények megfelelő módon becsatornázásra kerüljenek a felsőoktatási intézményekbe. Természetesen az együttműködés előnyeit nem kizárólag a gazdasági szféra realizálja, hiszen a felsőoktatási intézmények megfelelő kompetenciákkal és tudással tudják felvértezni hallgatóikat, akik ez által sikeres munkavállalóként léphetnek a munkaerőpiacra. Nem utolsó sorban pedig a vállalati szektorral való együttműködés sok esetben magántőke bevonását is jelenti, a magántőke-vonzó képesség pedig egyre nagyobb jelentőséget nyer a felsőoktatási intézmények finanszírozásában. Mindezek hatására a felsőoktatási intézmények már a 2000-es évek második felében stratégiai célként határozták meg a gyakorlatorientált képzésfejlesztést és a vállalati kapcsolatok erősítését.

A képzési területek tekintetében a műszaki terület emelkedik ki, egy-egy intézmény

esetében a képzési együttműködések akár több évtizedes múltra is visszatekintenek. A műszaki képzésen belül a járműipari és gépészmérnökképzés jár élen a képzési együttműködések, duális képzés kialakításában. Ennek okát a magyar gazdaság, illetve az adott város/régió gazdasági jellemzőiben lelhetjük fel. A műszaki képzési területen a duális képzés bevezetése egyre inkább növekvő népszerűségnek örvend, egyre több felsőoktatási intézmény, illetve vállalat kezdi felismerni a benne rejlő lehetőségeket – korábbi, akár hosszútávra visszatekintő képzési együttműködések egyikeként formalizálni. Az agrár és a gazdaságtudományi képzések területén kiemelkedő képzési együttműködésekről nem beszélhetünk, jelenleg a gazdasági szereplőkkel történő együttműködési formákat a képző intézményekben a szakdolgozatírásban való részvétel, illetve a kötelező szakmai gyakorlatok meríti ki. Így ezeken a szakterületeken jelentős fejlesztési potenciál érvényesíthető.

GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK JELENTŐSÉGE

A kooperatív együttműködések nem kizárólag a duális képzést vagy a tananyagok közös kidolgozását, az oktatási együttműködést ölelhetik fel, hanem alapvető jellemzőjük a kutatási és fejlesztési együttműködések megléte. Olyan új termékek, technológiák és tudás fejlesztése várható, amelyek növelik egy adott régió versenyképességét. Az ilyen együttműködések során tehát ugyanúgy jellemző az együttfinanszírozás. Emellett lehetséges az is, hogy a vállalati szféra taneszközöket, laboreszközöket biztosít egy-egy felsőoktatási intézmény számára, vagy éppen a vállalati beruházást felsőoktatási intézmény kutatólaborjában teszik meg. Ezek az együttműködések minkét fél számára

hasznosak, hiszen nem szükséges például a K+F beruházást kezdeményező vállalatnak saját kutatási kapacitást kiépítenie. Az egyes finanszírozási megoldások részleteiről a külföldön és itthon megvalósított duális képzések esetében az esettanulmányokat feldolgozó értekezésben lehet olvasni.

A duális és kooperatív képzések fejlesztése a jelenlegi felsőoktatási szakpolitika kiemelt prioritása, hiszen az (felső)oktatásnak kiemelt szerepe van a gazdasági folyamatok támogatásában, a gazdaság növekedésének előmozdításában és biztosításában. Az oktatásnak a gazdasághoz fűződő alapvető kapcsolódási pontja a munkaerőpiac kínálati oldalának oktatáson keresztüli alakítása. Az oktatás hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók olyan tudással és kompetenciákkal legyenek felvértezve, amelyek hozzásegítik őket a munkaerő-piacon történő sikeres megjelenéshez, illetve a munkaerőpiac keresleti oldali igényeinek való megfeleléshez. De ma már a tudás elsajátítása nem kizárólag a lexikai tudás elmélyítését jelenti, hanem egyre inkább igényként fogalmazódik meg a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatban azoknak a gyakorlati kompetenciáknak, készségeknek és képességeknek az átadása, amelyek szükségesek az egyes szakterületen történő munkába állás szempontjából.

A duális képzés tehát a gyakorlatigényes alapképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szakmailag minősített vállalatoknál folyó gyakorlati képzések tantervi tartalmuknál, struktúrájuknál és a vállalatoknál töltendő, megnövelt óraszámuknál, valamint a megszerzett munkatapasztalatnál fogva növelik a hallgatók szakmai kompetenciáját, vállalati ismereteit és erősítik a kultúráját. Mivel a duális képzés esetében a közreműködő vállalat előre meghatározott módon a felsőoktatási intézmény tananyagához szorosan illeszkedve,

formálisan is oktatja a hallgatókat a képzés során. E képzési rendszer segítségével olyan munkaeőr kerül ki a felsőoktatásból, amely azonnal, több éves továbbképzés, és további anyagi ráfordítás nélkül képes belépni a munka világába. Ezáltal gyors és hatékony eszköz a minőségi munkaeőhiány kezelésére.

A SZOLNOKI FŐISKOLA

A Szolnoki Főiskola Magyarország állami felsőoktatási intézménye, mely szakmailag önálló, autonómiával, önkormányzattal rendelkező jogi személy. A Szolnoki Főiskola önállóan gazdálkodik, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező, kincstári körbe tartozó központi költségvetési szerv. A fenntartói irányítást az Emberi Erőforrások Minisztériuma gyakorolja.

A Főiskola mintegy 1200 hallgatójával nem csak a település, de a térség legnagyobb felsőoktatási intézménye is. Önálló főiskolaként 1993 óta létezik, hivatalos nevét 2000 óta viseli. A Főiskola alapvető célja, hogy hallgatóit modern, versenyképes, a munkaeőr-piaci elvárásoknak megfelelő tudással vértesse fel, és, hogy diákjai a diploma megszerzése után belföldi és külföldi munkahelyeken egyaránt megállják helyüket.

Az intézmény három tudományterületen képez hallgatókat: agrár és műszaki területen 50 éves, közgazdasági területen 30 éves hagyományokkal rendelkezik. Ma a Szolnoki Főiskola hallgatói 7 főiskolai alapszak és 26 felsőoktatási szakképzés és szakirányú továbbképzés kínálatából választhatnak.

Agrár területen 2015 szeptemberi kezdéssel a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki valamint a gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki alapszakot hirdették meg, műszaki területen a műszaki menedzser alapszak érhető el, míg a gazdaságtudományok terén elérhető alapszakok az alábbiak:

kereskedelem és marketing, nemzetközi gazdálkodás, pénzügy és számvitel, turizmus-vendéglátás.

Fentiek közül az utóbbi angol nyelven is elérhető. Emellett a főiskola „próba üzemmódban” duális jellegű képzési programot is kínál a 2015/2016-os tanévtől kezdődően, a műszaki menedzser, a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnök, a pénzügy és számvitel, valamint a turizmus-vendéglátás szakok szeptembertől duális rendszerben is működnek. A felvételi eljárásban ugyan még nem jelölhető a duális képzésben való részvétel, de a felvételi eljárással párhuzamosan egy vállalati felvételre is lehetősége van az érdeklődőknek. A tanévet szeptember első hetében kezdő hallgatók 13 hétig felsőoktatási intézményi képzésben, majd 8 hétig vállalati gyakorlaton vesznek részt, miközben a maradék féléves vizsgáikat is leteszik. Február első hetétől ismét 13 hét oktatás következik, majd 14 hét gyakorlat.

A főiskola a már meglévő duális képzések továbbfejlesztése mellett új duális és kooperatív programok fejlesztését is célozza a következő szakterületeken és szakokon: agrár, műszaki területen gépészet, gazdaságtudományok terén a turizmus-vendéglátás, a kereskedelem és marketing valamint a pénzügy. A főiskola a munkaeőr-piaci igények becsatornázására, a vállalati szféra képzési programokba történő még intenzívebb bevonására, az együttműködések, a hálózatosodás intenzitásának fokozására törekszik, amely teljes mértékben illeszkedik a jelenlegi felsőoktatási-ágazatai prioritásokhoz és trendekhez.

A Szolnoki Főiskola esetében a hallgatók létszáma 2010 óta csökkent, bár ez a tendencia a felsőoktatásban például a felvehető hallgatói létszámok tekintetében országos szinten is

megfigyelhető. 2014-ben az első helyes jelentkezők száma 465, az összes jelentkezőké pedig 963 volt, ami erőteljes – több mint 60%-os – visszaesés az 2010-es év jelentkezői létszám adataihoz képest. A főiskolán a lemorzsolódás aránya ugyanakkor alacsony, ez köszönhető a megszervezett felzárkóztató és tehetséggondozó programoknak, és annak, hogy a hallgatók élnek az egyszeri szak és/vagy tagozat váltási lehetőséggel. A végzett hallgatók zöme azonnal, vagy 2-3 hónapon belül el tud helyezkedni, 80%-uk a saját végzettségének megfelelően. Ez ismét azt mutatja, hogy a régió munkáltatói elismerik a főiskola szakmai képzését és az elhelyezkedési esélyeket, lehetőségeket javítja a jól szervezett szakmai gyakorlati rendszer is. Mindezekre tekintettel minden lehetőséget szükséges megragadni, hogy a hallgatói létszámot és képzettségüket növelni lehessen. A 2010 óta zajló felsőoktatási változások a Szolnoki Főiskolát is megerősítették abban, hogy az eredményesség előmozdítása érdekében át kell alakítani a képzés jelenlegi gyakorlatát, az alábbi szempontok szerint:

- gyakorlatorientáltság növelése
- szoros együttműködés a gazdasági (főként termelő) szférával
- gyakorló szakemberek bevonása a képzésekbe
- a korábban kialakított szakképzési és felsőoktatási kapacitások kihasználtságának növelése
- munkaerőpiac-orientált, vállalkozói kompetenciák fejlesztése

A régióban megfelelő számú gazdasági szereplő van jelen a fejlesztéssel érintett szakterületeken, akik duális/kooperatív képzésekbe történő bevonására a fenti szempontok elérése érdekében fokozottan szükség van.

A SZOLNOKI FŐISKOLA ÉS A GAZDASÁGI SZEREPLŐK KAPCSOLATA

A főiskola munkaerőpiac szereplőivel kialakított és ápolta kapcsolatai széleskörűek. A hallgatóinak szervezett gyakorlati képzésében több mint száz vállalkozás működik közre gyakorlólóhelyként. Szükség van azonban a kapcsolatok hagyományos irányokon túlmutató bővítésére. A Főiskola több ágazatba tartozó társas és egyéni vállalkozás valamint kistérség partnerének tekinthető. A vállalkozások tevékenységi körei közül kiemelendő a turizmus-vendéglátás, a kereskedelem valamint az agrárgazdálkodás. A gazdasági szereplőkkel, valamint szakmai-érdekvédelmi szervezeteikkel nem elég a közvetlen kapcsolatok ápolása és fejlesztése, hanem konkrét foglalkoztatás-szakmai szempontú, tartalmi együttműködés kell a Főiskola képzési palettájának korszerűsítéséhez, a munkáltatók által elvárt kompetenciáknak a tantárgyi programokba történő beépítéséhez, a gyakorlati képzés erősítéséhez.

Vállalati kapcsolattartás módszertana

A TÁMOP-4.1.1.F-15/1/KONV számú Duális és kooperatív képzések fejlesztése a Szolnoki Főiskolán elnevezésű pályázat részeként szükséges volt a vállalati partnerek megkeresése, tájékoztatása és az oktatásba, gyakorlati képzésbe történő bevonása.

A projekt keretében ez a feladat külön alprojektbe tartozó tevékenységi kör volt: V. Vállalati kapcsolatok alprojekt.

Az alprojektnek az alábbi feladatokat kellett teljesítenie a projekt megvalósítás időszakában (2015. április 22. – 2015. november 30.):

- vállalati adatbázis létrehozása és kezelése
- intézményi adatbázis létrehozása és kezelése

- duális képzési szempontú vállalati minősítések rendszerének kidolgozása 6 alapszakra
 - vállalati kapcsolattartás
 - vállalkozói klubok tartása
 - vállalkozói információs kiadványok készítése
 - szakmai workshopok tapasztalatátadás érdekében – „Duális képzők klubja” a felkészüléstől a működtetéséig
 - együttműködési megállapodások megkötése
- 2015. 10 28-29. - Vállalati kompetenciákat fejlesztő tréning, 2x10 fő vállalati szakember (tulajdonos, vezető tisztségviselő) részére
 - 2015. október 30. - workshop – a vállalkozások humánerőforrás fejlesztése – a duális képzés, mint modell szerepe a kitörési pontok meghatározásában
 - 2015. 11. 04. - Megyei Vállalkozói workshop II.
 - 2015. 11. 10. - Vállalkozói workshop szolnoki vállalkozóknak III.
 - 2015. 11. 16. - Vállalkozói fórum IV.

A fenti vállalások teljesítéséhez nélkülözhetetlen volt a gazdasági szereplőkkel való kapcsolattartás kialakítása, fenntartása.

A Szolnoki Főiskola képzési rendszerében nélkülözhetetlen elem a hallgatók szakmai gyakorlatának külső vállalati partnernél történő lebonyolítása. A Főiskola hallgatói jelenleg 64 vállalkozásnál töltik szakmai gyakorlatukat. A Főiskola az alábbi típusú gyakorlatok lefolytatására van kapcsolatban a vállalati, gazdasági partnerekkel:

- duális képzési rendszerhez tartozó szakmai gyakorlatok
- 7. félévben teljesítendő szakmai gyakorlatok

A pályázat megvalósítása során kiemelt szerepet kapott a gazdasági szereplők tájékoztatása a duális képzés szerepéről, jelentőségéről. Az érdeklődő vállalkozók workshopokon, szakmai fórumokon kaptak tájékoztatást a Szolnoki Főiskolán folyó duális rendszerű képzésekről:

- 2015. 05. 29. - Szakmai workshop a duális és kooperatív képzések fejlesztéséről
- 2015. 10. 07. - Duális képzési börze
- 2015. 10. 13. - Vállalkozói workshop I.

A vállalkozások komoly érdeklődést mutatnak ezen újfajta képzési, gyakorlati rendszer iránt.

A vállalkozások tájékoztatására 2.000 példányban színes, tájékoztató kiadvány is készült Duális és kooperatív képzések fejlesztése a Szolnoki Főiskolán címmel. A 16 oldalas kiadvány minden általános és fontos információt tartalmaz a Szolnoki Főiskolán folyó duális képzésekről.

A duális képzés iránt érdeklődő vállalkozások és leendő hallgatók (beiskolázási bázis) a Szolnoki Főiskola webes felületén kialakított önálló linken [\[http://www.szolfportal.hu/dualis-kepzes-szolf\]](http://www.szolfportal.hu/dualis-kepzes-szolf) is tájékozódhatnak.

A Főiskola úgynevezett duális képzési roadshow-kat is tartott Szolnok város kiemelt rendezvényein. Ezen roadshow-k alkalmával a leendő hallgatóinkat, a végzés előtt álló középiskolásokat próbáltuk megszólítani, elérni és tájékoztatni:

- 2015. 06. 5-7. - Duális képzési roadshow a Szolnoki Repülőnapon
- 2015. 06. 16-20. - Duális képzési roadshow a Tiszavirág Fesztiválon
- 2015. 09. 11-12. - Duális képzési roadshow a Gulyásfesztiválon

A roadshow-k lebonyolításában a Szolnoki Főiskola hallgatói segédkeztek, ők voltak azok akik az érdeklődő középiskolásokat tájékoztatták a lehetőségeikről.

A Főiskola oktatói a duális képzésben szereplő alapszakokra új típusú tantárgyi programokat készítettek el, figyelembe véve a vállalati partner elvárásait. A duális képzés során az oktatók (elsősorban a gyakorlatias tárgyak oktatói) kapcsolatban állnak a duális vállalati partnerekkel, hogy a hallgatók elméleti és gyakorlati képzése összhangban legyen.

A projekt megvalósítás időszakában úgynevezett hospitálási heteket tartottunk, melyek lényege az volt, hogy a duális vállalati partnereink betekintést nyerhettek a Főiskolánkon folyó oktatási, gyakorlati munkába. A vállalatok képviselői óralátogatóként voltak jelen. A hospitálási lehetőségéből nem zártuk ki a duális képzés iránt érdeklődő, azzal még ismerkedő cégek, vállalkozások képviselőit sem. A meglátogatott órák után a hospitáláson résztvevő cégek, vállalkozások képviselőinek lehetőségük nyílt a hallgatókkal és az oktatókkal egyeztetni, beszélgetni.

A hospitálási hetet a vállalati, gyakorlati partnereinknél is tartottunk. Itt az elsődleges cél az volt, hogy a szaktárgyak oktatói megismerkedjenek a partner cégeknél folyó munkával, elsősorban annak gyakorlati hátterével.

Az oktatók az így szerzett tapasztalataikat fel tudják használni az oktatási tevékenységük során.

A vállalkozásokkal való kapcsolattartás hagyományosan jól működő és bevált formája a főbb szakmai szervezetek megkeresése, az ő rendezvényeiken való megjelenése a Főiskolának. A szakmai szervezetek közül kiemelném a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kereskedelmi és Iparkamarát és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Mérnöki Kamarát. A kamarákon keresztül nagyszámú potenciális partnert tudunk megszólítani, elérni.

A vállalkozásokkal való kapcsolattartás természetesen nem csak a gyakorlati képzésekről szól, hiszen a Főiskola K+F+I tevékenységébe is várjuk a partnereket.

A vállalkozásokkal, vállalkozásokkal való kapcsolattartás módszertanának folyamatos fejlesztését elengedhetetlennek tartja a Szolnoki Főiskola vezetése. A XXI. század új technikai, elsősorban IT vívmányait felhasználva újabb lehetőségek nyílnak meg előttünk:

- okos telefonos/táblagépes alkalmazások fejlesztése
- zárt rendszerű/láncú élő, online alapú tárgyalások, megbeszélések, akár közös órataratása a vállalati partnerek bevonásával
- új duális platform kialakítása a Szolnoki Főiskola webes felületén